

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 5.— za pol leta „ 2.60 za četrt leta „ 1.30

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. List se pošilja do odpovedi.

Delaščiki katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 12 h, dvakrat 18 h, trikrat 24 h.

Štev. 16.

V Mariboru, dne 21. aprila 1898.

Tečaj XXXII.

Nuncijeva zahvala.

Na izrečno željo uredništva so mil. knezoškof poklonili slavnostni številki »Slov. Gospodar« in »Südsteirische Post«, ki sta izšli povodom jubileja sv. očeta, njihovega nunciju to je namestniku, zastopniku na Dunaju v znamenje udanosti in zvestobe nasproti sv. stolici ter posebnega, globokega spoštovanja vzvišene osebe slavno vladajočega Leona XIII. in sicer z naslednjim pismom:

»Prečastiti in prevzvišeni gospod nadškof!

V nagovoru do Avstrijcev dne 16. aprila leta 1888. so sv. oče Leon XIII. izrazili svoje veselje nad tem, da so njihova naročila v srcih avstrijskih našla najkrepkejši odmev. »Danes nam priča vaša mnogoštevilna prisotnost, vaše prisrčne besede, vaša iskrena čestitka, da se ne obračamo brez uspeha na vašo vernost, na vaše srce«.

V pismu do kardinala Miroslava Fürstberg, nadškofa olomuškega (dne 3. sušca 1891) opominjajo sv. oče Avstrijce, naj izdajajo dobre knjige in razširjajo dobre časnike; njih želja je, da bi vsaka pokrajina imela svoje posebne časnike vernega značaja, v katerih bi se ravnalo in pisalo natančno po razsodbi, modrosti in volji škofovi«.

Škofija lavantska ima dvoje časnikov, jednega v slovenskem, domačem jeziku 400.000 prebivalcev, drugega v nemškem, ki se govori posebno po nekaterih mestih.

Sv. očetu do cela udano ljudstvo te škofije, ki je v tem oziru jednega srca in

jezika — ono ljubi in spoštuje Leona XIII. — je obhajalo letos po želji svojega škofa in po navodu omenjenih listov kolikor mogoče slovesno one znamenite dneve, namreč 1. prosinca, 20. svečana in 3. sušca, ki so jubileji sv. očeta; za njih je ljudstvo mnogo in goreče molilo, da bi jih Bog ohranil zdrave in krepke.

Naprošen od uredništva navedenih časnikov, pošiljam Vaši prejasni visokosti priložena izvoda »Slovenski Gospodar« in »Südsteirische Post« v slavnostni obliki kot znamenje najzvestejše udanosti nasproti sv. apostolski stolici.

V Mariboru, na praznik sv. Tomaža Akv. dne 7. sušca 1898.

Mihael, m. p., škof«.

Papežev poslanik na cesarskem dvoru avstrijskem so se tega razveselili in nemudoma odpisali mil. kneza laskavo pismo, v katerem pravijo med drugim:

»Jako ljubi mi je bilo pismo Vaše prečastite visokosti, v katerem sem zvedel, da se je slavil spomin biserne sv. maše Njih svetosti tudi v Vaši škofiji. Radostno vspremem iztisa katoliških časnikov, ki sta se o tej veseli priliki izdala v posebno skrbno izvršeni obliki. Slednjic Vam, prečastiti in prevzvišeni vladika, prisrčno čestitam na teh zopetnih znamenjih Vaše posebne udanosti in spoštovanja Vašega vernega ljudstva do sv. očeta, rimskega papeža, Vam iskreno želim vse dobro od Gospoda ter ostajam Vaš udani — Taliani, nadškof sebastenski, apostolski poslanik«.

Slovanska vzajemnost.

Petdeset let je, odkar se je v Avstriji vnel boj med Slovani in Nemci. Za nas pomeni ta boj ali obstanek ali pogin, za Nemce ali gospodstvo čez nas ali ravnopravnost oziroma enakoveljavnost z nami. Ni se torej čuditi, da smo se doslej tvegali vsega, ker je veljalo ohraniti nas samih, biti pa nam je tudi še v prihodnje najsvetejša dolžnost, da žrtvujemo vse moči do zadnje kaplje krvi. Čuditi bi se k večjemu smeli Nemcem, ki z vzgledno vztrajnostjo in neumorno peklensko zlobnostjo branijo že pol stoletja krivično svojo zahtevo, da bi mi Slovani, ki smo po dolžnostih, na pr. po denarnem in krvnem davku njim jednaki, ravnopravni, enakoveljavni, pri uživanju pravic pa morali svojem bitju popolnoma se odpovedati; na pr. da bi ne smeli imeti slovanskih sol, bodisi ljudskih, srednjih ali visokih, da bi pri uradih naš jezik ne veljal nič, da bi se morali zadovoljiti s par poslanci, ki so se nam dali le radi lepšega, da bi naši sinovi ne smeli imeti pristopa do višjih državnih služeb itd. Rekli smo, čuditi bi se smeli Nemcem; ali kdor ve, da se ona sila, ki je goni, imenuje liberalizem, najsilovitejša moderna naprava hudičeva, temu bo vztrajnost naših sovražnikov umljiva, kajti znano je, da hudič dela neumorno.

Pa ta boj je za Nemce mnogo laglji, nego za nas Slovane. Prvič so oni napadajoči del, mi se le branimo; tisti, ki napade, je vsikdar na boljšem, nego oni, ki se ima braniti. Zraven tega so oni že sami na sebi kručjega, mi milejšega značaja. Drugič se oni poslužu-

Listek.

Prvo sv. obhajilo.

(Povest; iz češkega preloži I. T.)

«Ljubi otroci — tako je končal g. katehet, ko je pripravljajl otroke na prvo sv. obhajilo — posebno danes in jutri prosite ljubega Jezusa, katerega jutri v svoje srce sprejmete, prosite ga, da bi ga vredno sprejeli, in pa, ako katerega izmed vas še kaj družega teži, pr. site ljubega Jezusa, on bo gotovo pomagal!»

Otroci so takrat odhajali iz šole s pobožnimi mislimi, kar se je videlo iz tega, da niso začeli hitro zunaj šole govoriti in se smejati, kakor navadno. Odhajali so tihi iz šole, le malo se med seboj pogovarjaje. — Zadnja izmed vseh je odhajala Anica Matevževa. Bilo je videti, da je zelo uboga. Obleka na nji je bila že močno obnošena in raznovrstno skrpana. Bila je ne samo revna, temveč tudi sirota. Ni bilo rok, katere bi ji obleko popravljale, ker draga mamica je že na pokopališču počivala, sama pa še ni dobro znala. Po ranjki materi sta zaostali dve siroti: Anica in mali komaj pet let stari fantič. Anica je dobro znala, da ji je ljubo mater v grob spravil oče s svojim razuzdanim živ-

ljenjem. Oče je bil rokodelc, kar je zaslužil, hitro je zapil. Žena je morala celi dan težko delati pri drugih ljudeh, da bi mogla sebe in otroka preživiti. Ko je pa domov prišla vsa utrujena in pobita, je navadno mož začel hudo razsajati, jo zmerjati in še tepsti. — Pogosto je uboga reva s svojima otročičema solzna molila za svojega moža in vse voljno prenašala. A dolgo ni trpela. Od same žalosti je reva umrla; ljudje so tako govorili. Na očeta so vsi s prstom kazali, da je on svojo ženo v grob spravil, — on jih je pa zato zmerjal, in še več pil. Ko je pa pijan domov prišel, je začel zdaj otroka zmerjati in tepsti, največkrat Anico, češ, da je lena, da bi morala beračiti in — krasti.

Gospod katehet, ko je šla iz šole, ni bil daleč od nje in je opazoval njeno žalost. «Zakaj si danes tako žalostna, Anica?» vprašal jo je, «ali se jutrajšnjega dneva nič ne veseliš?» — Anica se je nekoliko prestrašila. Globok stok se je zaslusal iz njenih prs, oči so se zalile s solzami, in še le čez nekaj trenutkov je mogla odgovoriti: «Sva tako nesrečna!» — «In zdaj je začela pripovedovati vso svojo žalost. Na koncu pa je še rekla: «Ker pa nočem krasti, zato pa mene oče hudo tepejo». Obilne solze so ji med tem iz očíj tekle. — «Pa to še ni vse, je dalje govorila, imam teto, in večkrat k nam

pridejo in nama vedno pravijo: Otroka, rajši se utopita, kakor, da bi bila pri takem očetu! Tako naju teta še v večji greh napeljujejo«.

«Ubogi otrok, reče duhovnik, kako žalostno je tvoje življenje! Zakaj nisi že prej menil o tem ničesar rekla? — «Nisem upala». «In kaj odgovarjaš svoji teti, ako te v greh napeljujejo?» — «Pravim jim, kaj sem v šoli slišala, da je to velik greh proti peti božji zapovedi. Večkrat, kadar nimava kaj jesti in oče nama namestu kruha tepenje prinesejo, vzamem svojega brataca in greva na pokopališče in moliva skupaj na grobu za mater in očeta. Mati pa naju vselej potolažijo. Vselej se mi zdi, kakor da slišim iz groba materin opomin: Ljuba moja otroka, Boga se bojta! Bog me je k sebi poklical, da za vaju prosim. Bog vaju ne pozabi!» — «Kaj pa jesta, ker vama nihče ne skuha?» vpraša g. katehet. — «Imam v šoli pridne tovarišice, odgovori Anica z bolehnim nasmehom, in one mi večkrat dajo kak košček kruha. Nekatera mi prinese še pogače, pa to jaz shranim za brataca. Ali lakota, ta še ni najhujša. Hujše je, kadar oče pridejo pijani domov, naju zmerjajo, še celo mater v grobu, in kadar še teta naju v greh napeljujejo!» — «Ne poslušaj take tete!» — «Saj je ne bom». — «Zaupaj le v Boga, on te ne bo zapustil. Jutri ga boš prejela v presv. Rešnjem Telesu,